

Załącznik do UCHWAŁY Nr 147/XII/19
RADY MIASTA MILANÓWKA
z dnia 28 listopada 2019 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

ORAZ

**PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W MIEŚCIE
MILANÓWEK NA 2020 r.**

Milanówek, listopad 2020

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp.	3
II.	Podstawa prawna i merytoryczna Programu.	4
III.	Diagnoza problemów społecznych w Gminie Milanówek	5
	1. Problem zatruć substancjami psychoaktywnymi wg statystyk Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim	7
	2. Dostępność alkoholu w gminie Milanówek.	8
	3. Poziom konsumpcji alkoholu w Mieście Milanówek.	11
	4. Problemy alkoholowe z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	13
	5. Badanie postaw uczniów wobec substancji psychoaktywnych.....	14
	6. Działania Ośrodka Pomoc Społecznej w Milanówku.	16
	7. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	17
	8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	18
	9. Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy.	20
	10. Współpraca z Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie.	22
	11. Współpraca z Komisariatem Policji w Milanówku.	24
	12. Współpraca ze Strażą Miejską w Milanówku.	26
IV.	Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w mieście Milanówek w roku 2020.	27
V.	Adresaci Programu.	28
VI.	Realizatorzy Programu.	32
VII.	Oczekiwane rezultaty.	32
VIII.	Wskaźniki i narzędzia ewaluacji działań.	33
IX.	Źródła i zasady finansowania zadań z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w mieście Milanówek.	33
X.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady jej finansowania.	34
XI.	Harmonogram działań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek na 2020 rok.	35
XII.	Wnioski końcowe	40

I. Wstęp.

Spośród problemów społecznych występujących w całym kraju zjawiska związane z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiaru. Zgodnie z raportem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” (wydanie z 2009 r.), alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Szkody powodowane przez ryzykowne oraz szkodliwe spożywanie alkoholu oraz innych używek występują w wielu wymiarach:

- jednostkowym (oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących);
- społecznym (negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie etc.);
- ekonomicznym (koszty: leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy etc.).

Szkody te generują powstawanie następujących problemów:

- **Problemu alkoholowego (alkoholizmu)** – według WHO to „*wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą*”¹. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu, w związku z tym tej kwestii poświęcono najwięcej miejsca w poniższym Programie.
- **Problemu narkotykowego (narkomania)** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „*stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*”². W niniejszym dokumencie zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala zjawiska wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Miasta.
- **Problemu przemocy w rodzinie** – przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy w rodzinie według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mówi, że: „*przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra*

¹ Pilch T., *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, str. 92.

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r. poz. 852).

osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narażające szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

- **Problemu przemocy rówieśniczej** – wg WHO określanej, jako „użycie z rozmysłem siły lub groźenie nią, przeciw sobie, innej osobie, grupie lub społeczności, co prowadzi do zranienia, śmierci, lub szkody psychicznej, a także do zaburzeń rozwojowych i upośledzenia społecznego”. Nowym problemem, który pojawia się coraz częściej wśród polskich uczniów to zjawisko cyberbullyingu lub inaczej mówiąc cyberprzemocy.
- **Problemu uzależnień behawioralnych: uzależnienie od komputera/Internetu oraz hazardu** – Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne formalnie potwierdziło istnienie uzależnień/nałogów behawioralnych w maju 2013 poprzez opublikowanie piątej rewizji klasyfikacji DSM i włączenie zaburzenia uprawiania hazardu do kategorii zaburzeń i nałogów.

Rozwiązywanie wszelakich problemów społecznych w świetle nowoczesnego podejścia do problematyki, oznacza podejmowanie działań ukierunkowanych na jednostki, jak również na grupy osób i ich rodzin oraz działań zmierzających do zmniejszenia dotkliwości problemów, jakie niesie za sobą rzeczywistość. Dlatego ważną sprawą jest nie tylko zapobieganie i rozwiązywanie problemów społecznych, ale również minimalizowanie skutków oraz edukowanie, uświadamianie i wspieranie. Wszystkie wymienione wyżej elementy działań lokalnych zostały omówione w niniejszym Programie.

II. Podstawa prawna i merytoryczna Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek, zwany dalej „Programem” ukazuje skalę, przyczyny i rodzaj problemu oraz określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków w roku 2020.

Samorządy lokalne otrzymały stosowne kompetencje oraz środki finansowe, niezbędne do realizacji działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień. Gmina ma za zadanie podjąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do lokalnej społeczności, mające na celu minimalizowanie i zapobieganie alkoholizmowi i narkomanii.

Podstawa prawna działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych, a co za tym idzie uchwalenia Przez Radę Miasta Milanówka niniejszego Programu wynika z:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 2137 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 852 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.)
4. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019r., poz. 1507 z późn. zm.)

5. Ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1492 z późn. zm.)
6. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1878 z późn. zm.)

Zgodnie z treścią art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd gminy jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Przy konstruowaniu Programu uwzględniono dotychczasowe doświadczenia z realizacji działań z obszaru profilaktyki i uzależnień. Cele i działania Programu są zgodne z Krajowym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartym w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 oraz Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020, które definiują kierunki działań z ww. zakresu. Cele i zadania Programu są zgodne ponadto z „Rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2020 roku” wydanymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Milanówek na lata 2016-2021, Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 oraz Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Milanówka na lata 2017-2023.

Podczas tworzenia Gminnego Programu wzięto również pod uwagę wnioski i zalecenia wynikające z przeprowadzonej w 2018r. „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie miasta Milanówka, która została opracowana na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej.

III. Diagnoza problemów społecznych w Gminie Milanówek

Termin „diagnoza społeczna” używany jest w szerokim i węższym znaczeniu. W szerokim znaczeniu diagnozą społeczną są społeczne badania, w których zbiera się dane szczegółowe, porządkuje je i interpretuje w celu udzielenia odpowiedzi na pytania: „*Jak jest? Co to jest? Dlaczego tak jest?*”. Celem takiej diagnozy jest poznanie problemów, a przedmiotem są różne zjawiska społeczne. O diagnozie społecznej w węższym znaczeniu mówimy, gdy badania dotyczą rozpoznawania zdarzeń i sytuacji społecznych ze względu na ich dotkliwość i potrzebę zmian. Zgodnie z tą definicją, przedmiotem badania są zdarzenia

i sytuacje społecznie dotkliwe, celem – zmiana społeczna, efektem zaś – przede wszystkim wnioski i zalecenia dla praktyki³. Diagnozę społeczną przeprowadza się w celu:

- identyfikacji przyczyn wywołujących sytuacje problemowe,
- identyfikacji wzajemnych związków pomiędzy problemami i kwestiami społecznymi,
- identyfikacji skali problemów społecznych w danym układzie administracyjnym,
- identyfikacji regionalnych, lokalnych uwarunkowań problemów społecznych,
- analizy podejmowanych działań zmierzających do rozwiązania sytuacji problemowej lub jej złagodzenia,
- analizy proponowanych rozwiązań przez politykę społeczną regionu.

Rzetelnie przeprowadzona diagnoza jest fundamentem do planowania różnych programów rozwiązywania problemów społecznych. Wiedza, którą dostarcza nam diagnoza pozwala na odpowiednią alokację zasobów w polecane programy. Dlatego jakość wykonanej diagnozy jest znacząca dla tworzenia właściwych i adekwatnych działań w społeczeństwie.

Na zlecenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku w roku 2019 została przeprowadzona „*Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Miasta Milanówka*” dostępna na stronie BIP Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku, która miała na celu poznanie zagrożeń społecznych występujących na terenie miasta Milanówka, a w szczególności: rodzajów występujących problemów, ich skali, zakresu oraz stanu zasobów Miasta w zakresie rozwiązywania występujących problemów społecznych. Badanie diagnozujące problemy społeczne zostało przeprowadzone w kilku etapach, a jego zakres odnosił się do następujących działań:

- zidentyfikowania problemów społecznych występujących wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży z miasta Milanówka takich jak: spożywanie napojów alkoholowych, zażywanie narkotyków, dopalaczy, palenie papierosów, uzależnienia behawioralne, przemoc w rodzinie, przemoc rówieśnicza i cyberprzemoc;
- oceny sytuacji bytowo-społecznej i bezpieczeństwa w środowisku lokalnym oraz identyfikacji form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież oraz dorosłych mieszkańców miasta Milanówka;
- określenia skali oraz zakresu występujących problemów wśród dorosłych mieszkańców Miasta oraz dzieci i młodzieży;
- pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Nie ma takiej grupy społecznej i zawodowej, której zjawisko alkoholizmu czy narkomanii nie dotyczyłoby. Łatwy dostęp do wszelkiego rodzaju napojów alkoholowych, obyczaje, kryzys, postępujące ubóstwo i bezrobocie, stałe zagrożenie utraty pracy, upadek wartości rodzinnych czy norm społecznych, jak też coraz powszechniejszy brak umiejętności radzenia sobie z problemami dnia codziennego przyczyniają się do narastania problemów związanych z alkoholem bądź narkotykami. Są to problemy społeczne, które korelują z przemocą w rodzinie.

Poniższe informacje zostały zaczerpnięte ze statystyk Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim, Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku, Policji, Straży Miejskiej, jak również ze statystyk Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie. Diagnozę problemów uzależnień na terenie Milanówka poszerzono dodatkowo o materiały uzyskane ze sprawdzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milanówku oraz z rocznych

---

³ Szatur – Jaworska B., *Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej*, s. 109.

sprawozdań z działalności samorządu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2015, 2016, 2017 i 2018 tj.: ankiety PARPA G1 jak również z „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w mieście Milanówku w roku 2019.”

1. Problem zatruć substancjami psychoaktywnymi wg statystyk Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim.

Nowe substancje psychoaktywne, czyli tzw. „dopalacze”, stanowią zamienniki dobrze znanych narkotyków, których obecność w Europie zapoczątkowana została sprowadzeniem z Nowej Zelandii tabletek o nazwie „party pills”, zawierających piperazynę. Tzw. „dopalacze”, znane na świecie pod wieloma nazwami (np. designer drugs, smarts, legal highs, herbal highs czy boosters), określają grupę substancji lub ich mieszanek o faktycznym lub rzekomym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy. Polski termin „dopalacze” obejmuje szeroki zakres produktów, od mieszanek ziołowych po syntetyczne lub „autorskie” narkotyki i „tabletki imprezowe”, które używane są na różne sposoby (palone, wciągane przez nos, połykane). Produkty te sprzedawane są np. jako odświeżacze powietrza, nawozy dla kwiatów, kadzidła ziołowe, sole kąpielowe, saszetki zapachowe, środki do czyszczenia komputerów, kleje do mocowania wąsów i brody u manekinów, zmielone kryształy do przewidywania pogody, absorbery promieniowania elektromagnetycznego czy cząstki boga. Niejednokrotnie produkty sprzedawane jako „dopalacze” zawierają mieszanki różnych substancji, które mogą potęgować swoje działanie. Ich łączny efekt farmakologiczny i toksykologiczny może poważnie zagrażać zdrowiu i życiu użytkowników, a nietypowe objawy zatrucia dodatkowo utrudniają leczenie. Osoby kupujące takie produkty nigdy nie mogą mieć pewności jaki jest ich skład oraz zawartość – stąd dawka, intensywność wywołanych efektów, a także toksyczność jest trudna do oceny przed zastosowaniem.

Tabela nr 1. Liczba zatruć Nowymi Substancjami Psychoaktywnymi na terenie powiatu Grodziska Mazowieckiego w latach 2016-2018.

Rok	Suma zatruć na terenie powiatu	Wiek zatrutego		Płeć	
		Do 18 lat		Kobiety	
2016	3	Do 18 lat	1	Kobiety	1
		Powyżej 18 lat	2	Mężczyźni	2 (w tym 1 do 18 roku życia)
2017	9	Do 18 lat	4	Kobiety	0
		Powyżej 18 lat	5	Mężczyźni	9 (w tym 4 do 18 roku życia)
2018	11	Do 18 lat	0	Kobiety	1
		Powyżej 18 lat	10	Mężczyźni	10

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grodzisku Mazowieckim

Zdarzenia o charakterze zatruc „Nowymi Substancjami Psychoaktywnym” jak wynika z danych dotyczą w znaczymy stopniu mężczyzn. Rekordowy pod względem zatruc w całej Polsce, jak również na terenie powiatu Grodzisk Mazowiecki był rok 2015, w roku 2016 nastąpił spadek. Było to związane prawdopodobnie z planowanymi zmianami prawa; ponad 100 substancji psychoaktywnych miało być objętych prawem karnym. W związku z tym w 2015 roku agresywnie proponowano i wprowadzano na rynek różne „dopalacze”, z których najbardziej znany był wówczas „Mocarz”. W 2017 oraz 2018 roku ponownie widzimy wzrost zatruc na terenie powiatu Grodziska Mazowieckiego. Niestety Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grodzisku Mazowieckim nie dysponuje danymi zatruc NSP z terenu Milanówka.

2. Analiza dostępności alkoholu w gminie Milanówek w latach 2016-2018.

W 2016 roku na terenie gminy czynnych było 52 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 38 punktów przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i 15 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). W 2017 roku 28 – to sklepy i 10 - lokale gastronomiczne, zaś w 2018 roku 23 sklepy a liczba lokali gastronomicznych to 10.

Tabela nr 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce w 2016 roku.

L.p.	Województwa/ Milanówek	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - suma	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	Liczba mieszkańców w województwie/ mieście przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem
1.	Dolnośląskie	10384	6 683	3 701	271
2.	Kujawsko – Pomorskie	7 316	5 058	2 258	274
3.	Lubelskie	7 283	5 305	1 978	291
4.	Lubuskie	3 838	2 644	1 194	259
5.	Łódzkie	8 006	5 982	2 024	307
6.	Małopolskie	12 130	7 670	4 460	270
7.	Mazowieckie	17 550	12 114	5 436	296
8.	Milanówek	38	28	10	413
9.	Opolskie	3 370	2 201	1 169	289
10.	Podkarpackie	6 790	4 721	2 069	314
11.	Podlaskie	3 502	2 455	1 047	335
12.	Pomorskie	9 031	5 529	3 502	247
13.	Śląskie	15 722	9 906	5 816	278
14.	Świętokrzyskie	4 504	3 440	1 064	277
15.	Warmińsko - Mazurskie	5 432	3 772	1 660	262

16.	Wielkopolskie	12 595	8 985	3 610	274
17.	Zachodnio Pomorskie	7 854	4 772	3 082	208
18.	Ogółem w województwach	135 307	91237	44 070	277

Źródło: na podstawie danych statystycznych z PARPA – G1.

Tabela nr 3. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce w 2017 roku.

L.p.	Województwa/ Milanówek	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - suma	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	Liczba mieszkańców w województwie/ mieście przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem
1.	Dolnośląskie	9 741	6 128	3 613	286
2.	Kujawsko – Pomorskie	6 895	4 834	2 061	285
3.	Lubelskie	6 716	4 863	1 853	316
4.	Lubuskie	3 600	2 457	1 143	271
5.	Łódzkie	7 712	5 674	2 038	314
6.	Małopolskie	11 287	7 001	4 286	284
7.	Mazowieckie	16 964	11 523	5 441	308
8.	Milanówek	33	23	10	381
9.	Opolskie	3 113	2 055	1 058	306
10.	Podkarpackie	6 573	4 546	2 027	348
11.	Podlaskie	3 334	2 307	1 027	348
12.	Pomorskie	8 781	5 253	3 528	301
13.	Śląskie	14 352	9 116	5 236	300
14.	Świętokrzyskie	3 954	2 980	974	307
15.	Warmińsko - Mazurskie	5 184	3 541	1 643	271
16.	Wielkopolskie	12 032	8 416	3 616	285
17.	Zachodnio Pomorskie	7 628	4 374	3 254	213
18.	Ogółem w województwach	127 866	85 068	42 798	295

Źródło: na podstawie danych statystycznych z PARPA – G1.

Tabela nr 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Polsce w 2018 roku.

L.p.	Województwa/ Milanówek	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - suma	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	Liczba mieszkańców w województwie/ mieście przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem
1.	Dolnośląskie			3 613	286
2.	Kujawsko – Pomorskie			2 061	285
3.	Lubelskie			1 853	316
4.	Lubuskie			1 143	271
5.	Łódzkie			2 038	314
6.	Małopolskie			4 286	284
7.	Mazowieckie	16 964		5 441	308
8.	Milanówek	33	23	10	381
9.	Opolskie	3 113	2 055	1 058	306
10.	Podkarpackie	6 573	4 546	2 027	348
11.	Podlaskie	3 334	2 307	1 027	348
12.	Pomorskie	8 781	5 253	3 528	301
13.	Śląskie	14 352	9 116	5 236	300
14.	Świętokrzyskie	3 954	2 980	974	307
15.	Warmińsko - Mazurskie	5 184	3 541	1 643	271
16.	Wielkopolskie	12 032	8 416	3 616	285
17.	Zachodnio Pomorskie	7 628	4 374	3 254	213
18.	Ogółem w województwach	127 866	85 068	42 798	295

Źródło: na podstawie danych statystycznych z PARPA – G1.

Według Światowej Organizacji Zdrowia jeden punkt sprzedaży alkoholu powinien przypadać na 1-1,5 tys. mieszkańców. Tymczasem jak wynika z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Polsce średnio w 2016r. na jeden punkt przypada na 277 osób, w 2017r – 288, zaś w 2018r -295. Natomiast w gminie Milanówek na jeden punkt sprzedaży wypada średnio 413 osób w roku 2016r., w 2017r.- 360 osób zaś w 2018r. -381.

Powyższe dane wskazują na dużą dostępność do alkoholu w gminie Milanówek podobnie, jak w całej Polsce. Według ogólnopolskich badań Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istnieje korelacja pomiędzy liczbą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a rozmiarami szkód i problemów, których źródła można

dopatrywać się w spożywaniu napojów alkoholowych. W związku z tym polityka kontroli liczby punktów sprzedaży alkoholu jest istotnym instrumentem kształtowania kondycji społecznej, psychologicznej i zdrowotnej mieszkańców gminy.

3. Poziom konsumpcji alkoholu w Mieście Milanówku.

Ważnym czynnikiem, który wpływa na poziom konsumpcji alkoholu jest fizyczna możliwość jego nabycia, czyli liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Duża dostępność alkoholu ma wpływ na występowanie problemów zdrowotnych i społecznych związanych z alkoholem.

Tabela nr 5. Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w Milanówku.

L.p.	Dane dotyczące rynku napojów alkoholowych.	2016r.	2017r.	2018r.
1.	Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalonych przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych)	52	52	52
2.	Uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	37	37	37
3.	Uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	15	15	15
4.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	28	24	23
5.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do sprzedaży w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	10	12	10
6.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	24	21	20
7.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	1	1	3
8.	Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	29	1	1

9.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	76	65	23
10.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	18	28	10
11.	Liczba decyzji wydanych o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	22	23	14

Co (mniej więcej) dwa lata w Milanówku inicjowany jest program interwencyjno - kontrolny pt. „**Dostępność napojów alkoholowych dla osób nieletnich**”. W 2018 r. badanie zostało przeprowadzone w grudniu przez Ośrodek Profilaktyki Społecznej z Krakowa. „**Pozory mylą, dowód nie**” – pod takim hasłem Komenda Główna Policji i Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce – Browary Polskie od 2009 r. realizują ogólnopolską kampanię edukacyjną, której celem jest ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim oraz przeciwdziałanie spożyciu alkoholu w tej grupie wiekowej. W wielu przypadkach to dorośli, a nie same dzieci, są odpowiedzialni za to, że nieletni wchodzą w posiadanie alkoholu. Dlatego to, przede wszystkim do nich kierowany jest główny przekaz kampanii.

Dostępność napojów alkoholowych dla nieletnich została sprawdzona poprzez tzw. zakup kontrolowany w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. To badanie polegające na próbie dokonania zakupu napoju alkoholowego przez osobę wyglądającą na niepełnoletnią. Osoba próbująca dokonać zakupu alkoholu była osobą pełnoletnią, która w danym roku kalendarzowym ukończyła 18r. życia, ale jej wygląd fizyczny oraz zachowanie budziły wątpliwości co do jej wieku. Badanie miało na celu ukazanie skali zjawiska w środowisku lokalnym oraz promocji dobrych praktyk w przypadku odpowiedzialnych sprzedawców. Zrealizowanie profesjonalnej akcji kontrolnej oraz informacyjnej pozwoliło na zdefiniowanie problemu oraz dokonanie w dalszej perspektywie stosownych działań naprawczych. Przeprowadzono próbę zakupu napoju alkoholowego w losowo dobranych punktach sprzedaży napojów alkoholowych przez osobę wyglądającą na niepełnoletnią. Faktycznie była to osoba która ukończyła 18-sty rok życia, dlatego w świetle prawa, jako pełnoletnia nie łamała przepisów prawa, jednak jej wygląd i zachowanie budziło uzasadnione wątpliwości, jeżeli chodzi o wiek.

Na podstawie przeprowadzonego badania otrzymaliśmy zestawienie placówek, które przestrzegają przepisów prawa oraz tych, które lekceważąco podchodzą do sprawy wieku klienta kupującego alkohol.

Badaniu zostało poddanych **32 punkty** sprzedaży alkoholu. W większości punktów alkoholem kupowanym przez „tajnego klienta” było piwo. Wyjątek stanowi Rossman, gdzie „małoletnia” osoba próbował zakupić wino.

W czasie kontroli jedynie w **13** punktach sprzedaży „małoletnia” został poproszona o pokazanie dowodu tożsamości i alkohol nie został sprzedany. Zatem, jak przedstawia poniższy wykres, osoba wyglądająca na niepełnoletnią, zakupiła alkohol w **55%** punktów, poddawanych kontroli. Zdecydowana większość sprzedawców nie pytała małolata o dowód o okazanie dowodu osobistego.

Audyt punktów sprzedaży alkoholu nieletnim jest niezależną oceną przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu przez sprzedawców. Podczas audytu specjalista sprawdził przestrzeganie warunków określanych przepisami prawa zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości. Ocenie podlegały następujące obszary:

- Informacja o szkodliwości spożywania alkoholu w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
- Informacja dotycząca zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
- Spożycie alkoholu w pobliżu sklepu.
- Usytuowanie „ogródków piwnych”, „kawiarenek letnich”.
- Rozlokowanie sklepów z alkoholem (odległość od szkół, miejsc kultu religijnego).
- Zatrudnianie osób niepełnoletnich do podawania i sprzedaży napojów alkoholowych (oszacowanie wieku pracowników).

Celem realizowanego badania było zwrócenie uwagi sprzedawców i świadków sprzedaży w sklepach, że dorosły wygląd nie oznacza pełnoletniości upoważniającej do zakupu napojów alkoholowych. Miasto Milanówek niestety wypadło, jako sprzyjające sprzedaży alkoholu osobą wyglądającym na nieletnie. Sprzedawcy bezrefleksyjnie sprzedawali alkohol „małolatowi”. Sprzedaży sprzyjał też okres przedświąteczny i duży ruch w sklepach, widać było, że ekspedientki kładą nacisk na szybką i machinalną obsługę. W związku z powyższym będą kontynuowane tego typu badania w przyszłości, ponieważ zwiększają one czujność sprzedawców i dają możliwość kontroli punktów sprzedaży. Dodatkowo, w czasie badania wykazano, że inni klienci, robiący zakupy, również nie reagują na wiek osoby kupującej alkohol. Będą również prowadzone szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz kampanie, które będą miały na celu uświadamiać społeczność lokalną, aby w sytuacji, kiedy sprzedawca nie reaguje, nie bali się przeszkodzić w zakupie.

4. Problemy alkoholowe z perspektywy dorosłych mieszkańców.

W celu zapobiegania niekorzystnym konsekwencjom związanym z sięganiem po alkohol, konieczne jest sprawdzanie skali problemu również wśród dorosłych ludzi oraz na tej podstawie zaprojektowanie działań profilaktycznych. Takie badania zostały przeprowadzone w terminie od maja do końca lipca 2019r. Opis tych badań został szczegółowo przedstawiony w „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie miasta Milanówka i można go znaleźć na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówce w zakładce „dokumenty strategiczne,,.

Mieszkańcy biorący udział w badaniu zostali poproszeni również o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń dotyczących spożywania alkoholu. W poniższej tabeli przedstawione zostały odpowiedzi respondentów. Należy zauważyć, że:

- 13% badanych uważa, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen, a 12% nie ma na ten temat wiedzy;
- 75% respondentów jest zdania, iż okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia, z kolei 4% stwierdziło, że nie ma na ten temat wiedzy;
- 50% badanych sądzi, że osoby z problemem alkoholowym piją codziennie, natomiast brak wiedzy w tym zakresie zadeklarowało 10%;
- w opinii 16% alkohol w piwie jest mniej szkodliwy, niż w wódce, a 18% nie ma na ten temat wiedzy;
- według 12% nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy na kacu, z kolei 4% stwierdziło, że nie ma na ten temat wiedzy;

- 18% mieszkańców stwierdziło, że alkoholicy to ludzie z marginesu i degeneracji, natomiast 14% nie ma na ten temat wiedzy;
- 15% respondentów jest zdania, iż picie niewielkich ilości alkoholu przez kobiety w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka, natomiast brak wiedzy w tym zakresie zadeklarowało 5%.

Jak wynika z powyższych danych problem alkoholowy w mieście Milanówku występuje w umiarkowanym natężeniu – abstynencję zadeklarował co czwarty mieszkaniec, 28% mieszkańców spożywa go okazjonalnie, natomiast 15% pije z częstotliwością wskazującą na nadużywanie alkoholu. Przeważająca część mieszkańców spośród tych spożywających alkohol – sięgnęła po alkohol pierwszy raz między 16 a 25 rokiem życia. Większość mieszkańców sięga po alkohol dla towarzystwa, ale znaczna część respondentów pije również ze względu na walory smakowe alkoholu. Najmniej mieszkańców spożywa alkohol by złagodzić stres i żadna osoba nie pije aby zmniejszyć objawy kaca oraz zapomnieć o problemach. Bardzo mała część mieszkańców pijących alkohol doświadczyła problemów związanych z jegożywaniem – 6 osób (w tym 5 doznało problemów rodzinnych, a 1 problemów zdrowotnych). Na mogący się zaostrzać problem alkoholowy w mieście Milanówku wskazało, aż 42% mieszkańców – stwierdzili oni, że spożycie alkoholu na przestrzeni lat wzrasta. Podczas realizacji działań profilaktycznych warto poszerzyć wiedzę mieszkańców dotyczącą alkoholu. Badania wykazały bowiem, że aż 15% respondentów uważa, że picie niewielkich ilości alkoholu przez kobiety w ciąży nie ma wpływu na rozwój dziecka, 15% mieszkańców sądzi, że alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż w wódce i aż 18% stwierdziło, że alkoholicy to ludzie z marginesu i degeneracji. Pozytywnym jest fakt, iż zdecydowana większość respondentów wie, gdzie udać się po pomoc w przypadku problemu uzależnienia.

5. Badanie postaw uczniów wobec substancji psychoaktywnych.

Alkohol. Zebrany materiał badawczy w Diagnozie lokalnych zagrożeń społecznych w mieście Milanówku pokazał, że po alkohol kiedykolwiek w życiu sięgnęło 39% respondentów – jest to więc znaczny odsetek uczniów. Odsetek uczniów, którzy sięgnęli po jakiś napój alkoholowy w przeciągu ostatnich 30 dni przed badaniem kształtuje się natomiast na poziomie 18%. Jednocześnie możemy zauważyć, iż po alkohol wiele razy sięgało 8% badanych – pili oni alkohol aż 30 razy lub więcej. Z pozyskanych w procesie badawczym danych wynika również, iż alkohol raz lub dwa razy próbowało 16% badanych, natomiast pozostała część respondentów, czyli 25% sięgało po alkohol więcej razy. Wyniki badań wskazują na to, że co trzeci uczeń sięgnął po alkohol bardzo wcześnie, to znaczy przed ukończeniem 13 roku życia. Dla wielu młodych ludzi przyczyną spożywania alkoholu jest ciekawość, przyjemność/relaksacja, czy też chęć dobrej zabawy. Warto zwrócić uwagę również na to, że duża część młodych mieszkańców Miasta uważa zdobycie alkoholu za łatwe (44%). Z pozyskanych danych wynika, że większość uczniów nie ukrywa faktu picia alkoholu przed rodzicami (146 uczniów spośród 210 spożywających alkohol). Zbadaniu poddana została również opinia uczniów na temat reakcji ich rówieśników w przypadku odmówienia im spożycia alkoholu. Możemy zauważyć, że w opinii większości badanych ich rówieśnicy zaakceptowałyby to lub byłoby im to obojętne. Znaczna część respondentów zadeklarowała również brak wiedzy w tym zakresie. Wśród odpowiedzi uczniów znalazły się również negatywne reakcje ich rówieśników takie jak wyśmiewanie (18%), dokuczanie (15%) oraz obrażenie się (12%).

Narkotyki i dopalacze. Następane zagadnienie dotyczyło zażywania narkotyków, dopalaczy lub leków przez młodzież w celu odurzenia się. Na podstawie deklaracji respondentów mogliśmy zauważyć, że najpopularniejszą wśród ankietowanych osób zażywaną substancją okazała się marihuana lub haszysz - wskazało na to 10% uczniów. Na drugim miejscu pod tym względem znalazły się leki w celu odurzenia się (8%), natomiast na trzecim amfetamina, kokaina, substancje wziewne – sięgnęło po nie 7% badanych. Część respondentów wskazała również na odpowiedź „inne”. Uczniowie podawali, że zażywali także dopalacze, apap, sterydy, grzyby halucynogenne, leki, ibuprom, LSD, kofeinę, marihuanę, xanax, kokainę, mefedron oraz leki uspokajające. Badanie wykazało, że kontakt z narkotykami, dopalaczami lub lekami w celu odurzenia się miało 15% uczniów. Najpopularniejszą spożywaną przez uczniów substancją psychoaktywną okazała się marihuana. Warto zwrócić uwagę również na odsetek uczniów, którzy zadeklarowali sięganie po dopalacze – wskazało na to 6% badanych. Zebrany materiał badawczy pokazał, że większość badanych zdaje sobie sprawę ze szkodliwości dla zdrowia narkotyków i dopalaczy. Nie ma wiedzy na temat szkodliwości narkotyków 8%, natomiast dopalaczy – 6%. 16% uczniów oceniło możliwości zdobycia narkotyków na terenie miasta Milanówka za łatwe. Dopalacze są łatwo dostępne dla mniejszej części uczniów – różnica pomiędzy narkotykami, a dopalaczami w tej kwestii wynosi jednak tylko 5 pp. Należy mieć na uwadze to, że na stanowczą reakcje swoich rodziców w przypadku zażywania przez nich narkotyków (tj. zdenerwowanie się i nie pozwolenie na to) wskazało 79% badanych, natomiast 13% respondentów nie umie przewidzieć reakcji swoich rodziców w przypadku podjęcia przez nich takiego zachowania. W przypadku dopalaczy, odpowiedzi uczniów kształtują się prawie na takim samym poziomie.

6. Działania Ośrodka Pomoc Społecznej w Milanówku.

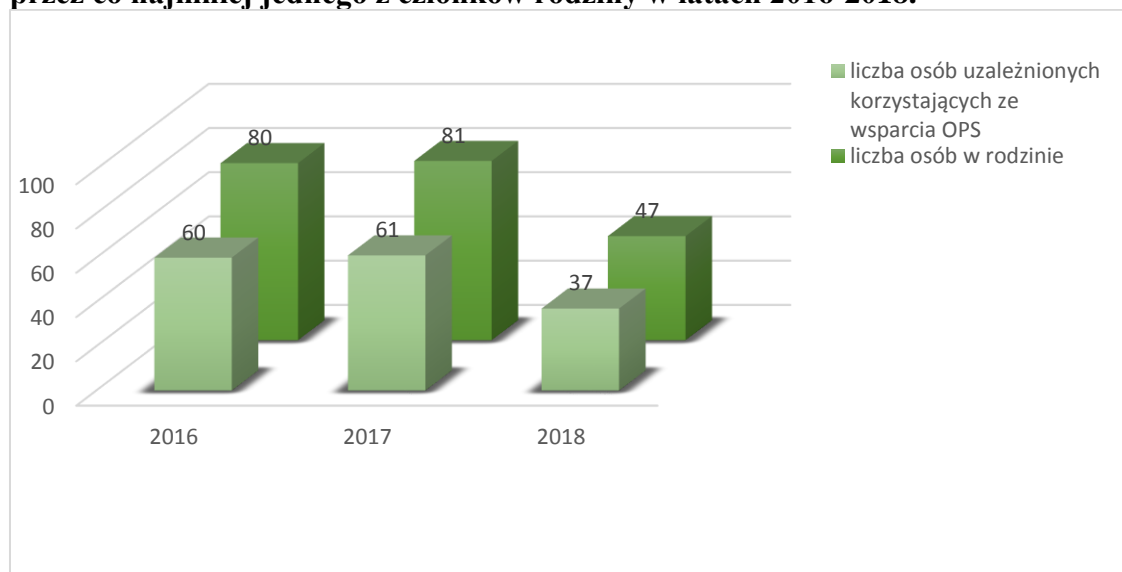
Milanowska Młodzież mówi NIE. „NIE” uzależnieniom. Od marca 2018r. do chwili obecnej wykwalifikowani pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzą w milanowskich szkołach zajęcia na temat zagrożeń związanych z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych. Podczas zajęć używane są algogogle i narkogogle – narzędzia symulacje wpływu tych substancji na organizm. Pierwsza część spotkania z uczniami ma charakter informacyjny (prezentacja multimedialna). W drugiej części zajęć młodzież, w celu lepszego zrozumienia i zobrazowania poruszanych tematów, ma możliwość założenia algogogli i narkogogli. Algogogle są edukacyjnym narzędziem symulującym wpływ alkoholu na organizm człowieka: spowolnienie czasu reakcji, zmiany w ocenie odległości, podwójne widzenie, obniżenie koncentracji. Narkogogle symulują wiele skutków używania narkotyków lub przedawkowanie leków: dezorientacja, zaburzenia percepcji przestrzeni, zawroty głowy, brak koncentracji, zaburzenia obrazu. Zajęcia mają uzmysłwić młodzieży, że sięgając po substancję psychoaktywną można zrobić sobie lub innym osobom krzywdę. Młodzież zakładając alko/narkogogle musi wykonać określone zdania: rzucanie piłką do kosza, łapanie piłki, przejście po linii, otwieranie kluczem zamka w drzwiach. Uczniowie, wypełniając proste ćwiczenia mogli się przekonać, w jaki sposób alkoholowe i narkotykowe zamroczenie zawęża pole widzenia, zaburza równowagę, a także obniża zdolności motoryczne. Przeprowadzone już zajęcia zostały bardzo dobrze odebrane przez uczniów, którzy aktywnie uczestniczyli w części informacyjnej, zadawali pytania, wykazywali duże zainteresowanie tematem. Młodzieży szczególnie przypadła do gustu część z użyciem alko/narkogogli. Zajęcia mają uzmysłwić młodzieży, że sięgając po substancję psychoaktywną można zrobić sobie lub innym osobom krzywdę. Programem profilaktycznym zostało objętych około 350 uczniów z milanowskich szkół podstawowych.

W związku z uzależnieniem lub nadużywaniem alkoholu z pomocy społecznej skorzystało:

- w roku 2016: 60 rodzin (z problemy z nadużywaniem alkoholu występowały w 54 rodzinach a problemy związane z uzależnieniem od narkotyków zdefiniowano w 6 rodzinach korzystających ze świadczeń).
- w roku 2017: 61 rodzin (przy czym problemy alkoholowe wystąpiły w 53 rodzinach, narkomanii w 8 rodzinach).
- w roku 2018: 37 rodzin (przy czym problemy alkoholowe wystąpiły w 32 rodzinach, narkomanii w 4 rodzinach).

Niemniej jednak alkoholizm jest istotnym problemem społecznym, ponieważ nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje życie całej rodziny, powoduje zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, biedę, bezrobocie, problemy wychowawcze i zdrowotne, inne uzależnienia, wchodzenie w konflikt z prawem. Towarzyszy mu często zjawisko przemocy fizycznej, psychicznej i ekonomicznej stosowanej zarówno wobec dorosłych, jak i dzieci.

Wykres nr 1. Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku z powodu uzależnienia lub nadużywania substancji psychoaktywnych przez co najmniej jednego z członków rodziny w latach 2016-2018.

Źródło: dane pochodzące z Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku.

Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny.

Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najliczniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice.

Podobnie jak w poprzednich latach nadużywanie alkoholu i marnotrawienie środków przez klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku jest jedną z podstawowych przyczyn przyznawania pomocy w formie rzeczowej lub ograniczenia jej zakresu do niezbędnego minimum np. wydawania talonów do sklepu lub zapewnienia gorącego posiłku.

W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni składają wniosek do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milanówku z prośbą o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

7. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ocenie zjawiska alkoholizmu na terenie gminy Milanówek wykorzystano również dane wynikające z analizy działań realizowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 6. Prowadzone działania w ramach Miejskiej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych.

PROWADZONE DZIAŁANIA	2016r.	2017r.	2018r.
ilość przeprowadzonych rozmów:	78	91	70
informacyjno – kierujących (w tym do terapeutów, psychologów, placówek lecznictwa odwykowego, prawnika, OPS itp.)	22	64	43
ilość osób skierowanych do biegłego sądowego	10	5	14
ilość wniosków skierowanych do sądu	10	7	7
oskarżyciel wspomagający	3	4	5
ilość skontrolowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych	4	4	0
ilość wydanych opinii dot. zezwoleń sprzedaż napojów alkoholowych	31	14	7

Źródło: statystyki spraw prowadzonych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milanówku.

8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań instytucji (służb) oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu należy m.in.:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Indywidualnymi przypadkami występowania przemocy w rodzinie zajmują się Grupy Robocze powoływane przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, realizujące procedurę „Niebieska Karta”, na skutek zgłoszeń i podejmowanych interwencji przez właściwe służby w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie .

Członkowie Zespołu i Grup Roboczych wykonują swoje zadania w ramach obowiązków służbowych i zawodowych.

Obsługę administracyjną Zespołu prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku.

Tabela nr 7. Procedura Niebieskiej Karty na terenie Milanówka w 2016, 2017 oraz w 2018 roku.

Ilość interwencji dot. przemocy w rodzinie i założenia „Niebieskiej Karty”	2016 r.	2017 r.	2018r.
	5	17	15

Tabela nr 8. Dane dotyczące podejrzenia występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Milanówka w latach 2016-2018.

Dane nt. przemocy w rodzinie na terenie Milanówka	2016r.	2017r.	2018r.
Liczba ogólna przeprowadzonych interwencji domowych w tym: dotyczących przemocy w rodzinie	5	17	15
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	6	21	23
w tym:	4	15	19
- kobiety	1	3	4
- mężczyźni	1	3	0
- małoletni do ukończenia 13 lat	0	0	7
- dzieci od 13 do 18 lat			

Liczba sprawców przemocy domowej	5	17	15
w tym:			
- kobiety	0	3	0
- mężczyźni	5	14	15
- nieletni	0	0	0
Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	3	3	4
w tym: - kobiety	-	-	-
- mężczyźni	3	3	4

Zródło: dane pochodzące z Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku oraz z Komisariatu Policji w Milanówku.

Dane dotyczące procedury „**Niebieskie Karty**” w mieście Milanówku przedstawiają się następująco: według *Sprawozdań z Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Milanówek na lata 2016 – 2020* oraz informacji zawartych w *Programie wspierania rodziny 2019-2021*:

- **w 2018 roku wszczętych** zostało **15 procedur** „Niebieskie Karty” - 13 założonych przez funkcjonariuszy Policji, 1 przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku, a 1 przez lekarza, natomiast **zakończono 12 procedur** - 3 z powodu zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, a 9 przez brak zasadności co do dalszych działań; w 2018 roku **kontynuowano 6 procedur** „Niebieskie Karty” rozpoczętych w 2017 roku;
- **w 2017 roku wszczęto** zostało **17 procedur** „Niebieskie Karty” – 13 założonych przez funkcjonariusza Policji, 3 przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku oraz 1 przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brwinowie, natomiast **zakończono 19 procedur**, w tym 12 na skutek zrealizowania indywidualnego planu pomocy oraz 7 na skutek braku zasadności podejmowania dalszych działań; w 2017 roku **kontynuowano 9 procedur** „Niebieskie Karty” rozpoczętych w roku 2016;
- **w 2016 roku zostało wszczętych 5 procedur** „Niebieskie Karty” - 4 założone zostały przez Komisariat Policji, 1 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku, **zakończono 15 procedur** – 9 z powodu zrealizowania indywidualnego planu pomocy, 6 na skutek braku zasadności podejmowania dalszych działań; w 2016 roku **kontynuowano 19 procedur** „Niebieskie Karty” z poprzedniego roku.

Tabela nr 9 . Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie miasta Milanówek w latach 2016-2018.

Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie miasta Milanówek w latach 2016-2018.	2016 r.	2017r.	2018 r.
Wszczęte procedury	5	17	15
Zakończone procedury	15	19	12
Kontynuowane procedury	19	9	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Milanówek na lata 2016 – 2020 oraz Programie wspierania rodziny 2019-2021.

Bardzo ważna jest praca Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez zintegrowane działania służb oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

9. Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy.

W celu zwiększenia dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz w celu zapewnienie osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególność ochrony przed przemocą prowadzono poradnictwo specjalistyczne w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin oraz w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy.

Dyżury w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym pełnili specjaliści: dwóch psychologów dla dorosłych, specjalista pomocy ofiarom przemocy, dwóch psychologów dla dzieci, młodzieży i rodziców, dwóch certyfikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień, prawnik oraz radca prawny. W 2017 roku specjaliści w sumie odbyli 1509 godzin dyżurów, co średnio w miesiącu daje 126 godzin. Natomiast w 2018 roku odbyło się 1.440 godzin dyżurów, co średnio w miesiącu daje 120 godzin. Warto podkreślić, iż Punkt Informacyjno - Konsultacyjny był dostępny dla mieszkańców Milanówka, od poniedziałku do soboty. Od 8.00 do 16.00 można było uzyskać pomocy od osoby świadczącej tzw. pierwszy kontakt, zaś w godzinach popołudniowych i wieczornych od specjalistów pracujących w Punkcie. Dodatkowo osoby w sytuacji kryzysowej mogły zawsze skorzystać z kontaktu telefonicznego na numer komórkowy, który był odbierany zarówno popołudniami jak i w weekendy przez pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej zajmującego się profilaktyką i uzależnieniami.

W ramach Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego specjaliści prowadzili następujące grupy wsparcia:

- Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych - skierowana jest dla osób, które pozostają w bliskim związku z osobą nadużywającą alkohol lub inne substancje psychoaktywne. Uczestnictwo w spotkaniach grupy pozwala osobom współuzależnionym zrozumieć nieskuteczność działań zmierzających do powstrzymanie alkoholika od picia, potrzebę pracy nad sobą, a w rezultacie umożliwia odnalezienie stabilizacji emocjonalnej. Dłuższy czas udziału w grupie korzystnie wpływa na rozwój osobisty, wzmacnia odporność na manipulacje i uczy pozytywnego spojrzenia na siebie i innych, a także stwarza szansę

naprawy wzajemnych relacji z niepijącymi członkami rodziny, przede wszystkim z dziećmi. W 2017 roku odbyło się 120 godziny spotkań grupowych, 7 w których uczestniczyło średnio od 7 do około 12 osób. W 2018 roku odbyło się 108 godziny spotkań grupowych, w których uczestniczyło średnio od 5 do 10 osób.

- Grupa wsparcia dalszego zdrowienia dla osób uzależnionych. Podstawowa dwumiesięczna terapia stacjonarna zaledwie otwiera proces zmian. W celu uzyskania trwałego efektu potrzebna jest kontynuacja czyli grupa dalszego zdrowienia. Grupa proponuje stworzenie osobie uzależnionej warunków do lepszego rozeznania w swoich możliwościach, potrzebach i uczuciach, aby w efekcie mógł on podejmować bardziej trafne decyzje życiowe i wychodzić z trudności konstruktywnie dla siebie i innych. Spotkania pomagają również w odbudowie często zrujnowanego życia emocjonalnego i rodzinnego. W 2017 roku zostało przeprowadzonych 86 godziny spotkań grupowych, w których uczestniczyło średnio około 9 osób.
- Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Nadrzędnym celem spotkań jest nabycie umiejętności radzenia sobie z przemocą doświadczaną ze strony bliskich osób oraz obarczanie z poczucia winy i odpowiedzialności za doznawaną przemoc. Uczestnictwo w spotkaniach grupy pozwala zwiększyć świadomość praw osobistych, nabyć wiedzę, że przemoc jest przestępstwem i że można się przed nią skutecznie bronić. Udział w spotkaniach stwarza okazję do bezpiecznego wyrażenia przeżyć – lęku, wstydu, krzywdy, winy oraz daje możliwość zmiany spostrzegania swoich możliwości – wydobyć zasobów i mocnych stron. W 2017 roku przeprowadzono 88 godzin spotkań grupowych, w których uczestniczyło średnio od 3 do 6 osób

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym odbywają się konsultacje w formie indywidualnej:

Tabela nr 10. Dane dotyczące konsultacji indywidualnych w ramach Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego na terenie Milanówka.

Dane dotyczące konsultacji indywidualnych PIK	2017 rok	2018 rok
Konsultacje udzielane przez specjalistów psychoterapii uzależnień - Ilość godzin dyżurów	160 h	216 h
Liczba udzielonych porad	223	200
Porady prawne i mediacje rodzinne - Ilość godzin dyżurów	222 h	215 h
Liczba udzielonych porad	271	156
Liczba przeprowadzonych mediacji	18	21
Konsultacje psychologiczne dla osób dorosłych współuzależnionych, będących w kryzysie, doznających przemocy lub będących sprawcami przemocy - Ilość godzin dyżurów	518 h	493 h
Liczba udzielonych porad	484	593
Konsultacje świadczone przez psychologów dziecięcych skierowane dla dzieci, młodzieży i ich rodziców, opiekunów - Ilość godzin dyżurów	609 h	408 h
Liczba udzielonych porad	541	394

Źródło: dane pochodzące z Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku.

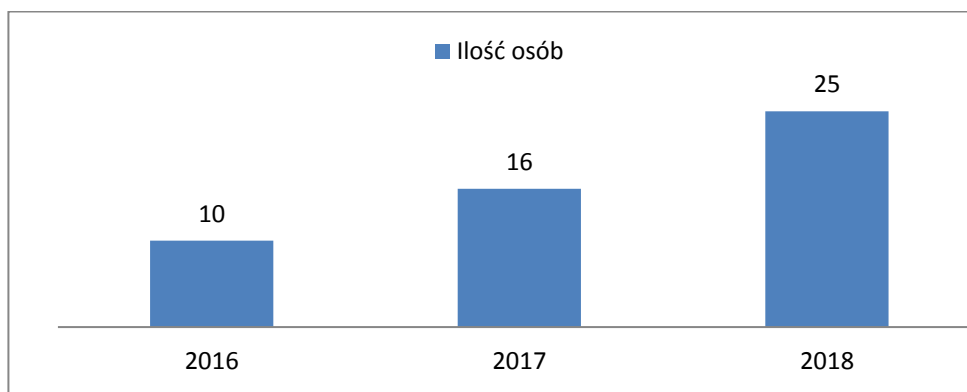
10. Współpraca z Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie.

Zaburzenia związane z nadmiernym spożywaniem alkoholu wywołują szkody zdrowotne u osób pijących, jak również członków ich rodzin. W okolicach miasta Milanówka funkcjonują podmioty udzielające pomocy osobom nadużywającym alkoholu bądź uzależnionym, które dysponują danymi na temat rozmiarów problemów alkoholowych.

Według danych uzyskanych z Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie do Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia z terenu Milanówka w roku 2016 r. zgłosiło się 10 osób, a w roku 2017 – 16, zaś w 2018r. – 25 osób. Na leczenie do Całodobowego Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu w 2016r. zgłosiło się 15 osób, 9 osób ukończyło terapię, zaś w 2017r. zgłosiło się 9 osób, a terapię ukończyło 7 osób.

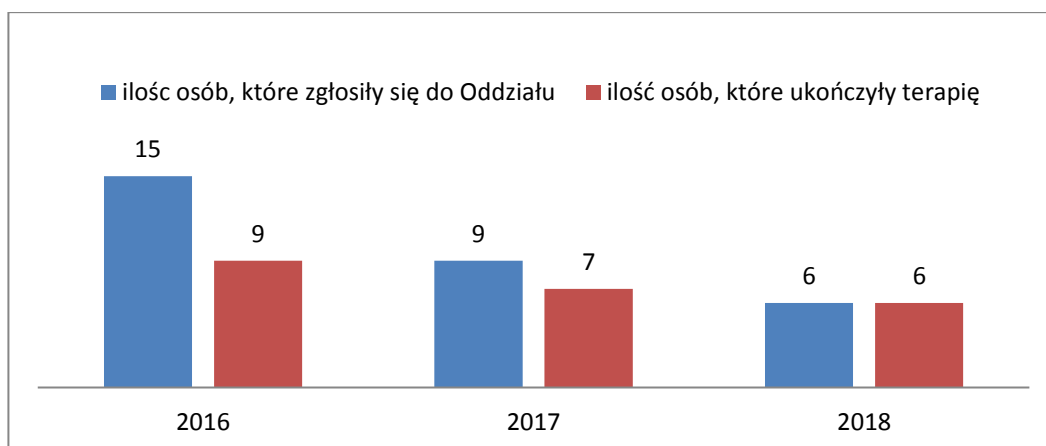
W 2018r. zgłosiło się na terapię 6 osób i wszystkie osoby ją ukończyły. Do Dziennego Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia zgłosiły się w 2016r. zgłosiły się 2 osoby, które nie ukończyły terapii, zaś w 2017r. 2 osoby, które ukończyły terapię, zaś w 2018r. 3 osoby się zgłosiły i ukończyły terapię.

Wykres nr 2. Ilość osób, które zgłosiły się do Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia.

Źródło: dane pochodzące z Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie.

Wykres nr 3. Ilość osób, które zgłosiły się na leczenie do Całodobowego Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz liczba osób, które ukończyły terapię.

Źródło: dane pochodzące z Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie.

Wykres nr 4. Ilość osób, które zgłosiły się do Dziennego Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, oraz liczb osób, która ukończyła leczenie.

Źródło: dane pochodzące z Mazowieckiego Specjalistycznego Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza w Pruszkowie.

W Wykresie nr 2 wyraźnie widać tendencję spadkową liczby mieszkańców Milanówka, którzy zgłosili się do Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia. Pozostałe dane wykazują tendencję zmienną w liczbie osób korzystających z dobrowolnego leczenia, Istotnym jest fakt, że (jak wynika z Wykresu nr 3) liczba mieszkańców Milanówka, którzy zgłosili się na leczenie do Całodobowego Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu i ją ukończyły nie spada i utrzymuje się na stałym poziomie.

11. Współpraca z Komisariatem Policji w Milanówku.

Używanie alkoholu powoduje wielowymiarowe szkody społeczne i prawne oraz ma wpływ na popełnianie przestępstw i wykroczeń.

Tabela nr 11. Dane dotyczące występowania przestępstw i wykroczeń spowodowanych pod wpływem alkoholu i narkotyków przez mieszkańców Milanówka.

L.p.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	Lata		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Kierujący w stanie nietrzeźwym z terenu miasta Milanówka.	16	13	16
2.	Kierujący znajdujący się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka (wykroczenie)	4	3	6
3.	Naruszenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Milanówka.	53	85	19
4.	Zatrzymani do wytrzeźwienia z terenu miasta Milanówka.	14	27	30
5.	Nietrzeźwi doprowadzeni do miejsca zamieszkania.	4	3	3
6.	Handel wyrobami narkotycznymi.	2	0	1
7.	Interwencje przeprowadzone w związku z przemocą w rodzinie w tym:	5	12	7
	- sprawca pod wpływem alkoholu,	3	10	7
	- sprawca pod wpływem narkotyków.	2	0	0

Źródło: dane pochodzące z Komisariatu Policji w Milanówku.

Tabela nr 12. Zdarzenia drogowe na terenie Milanówka.

L.p.	Zdarzenia	Lata		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Wypadki	9	9	5
2.	Zabici	0	1	0
3.	Ranni	9	8	5
4.	Kolizje	165	163	141

Źródło: dane pochodzące z Komisariatu Policji w Milanówku.

Tabela nr 13. Zdarzenia drogowe na terenie Milanówka z udziałem osób pod wpływem alkoholu.

L.p.	Zdarzenia	Lata		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Wypadki	0	1	0
2.	Zabici	0	0	0
3.	Ranni	0	1	0
4.	Kolizje	5	7	4
5.	Zatrzymanie nietrzeźwego kierowcy	16	12	16

Źródło: dane pochodzące z Komisariatu Policji w Milanówku.

Tabela nr 14. Nietrzeźwi kierujący w latach 2016-2019 na terenie miasta Milanówka.

L.p.	Kategoria	Lata		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Rowerzyści	7	18	16
2.	Kierowcy poj. mechanicznych	21	12	19

Źródło: dane pochodzące z Komisariatu Policji w Milanówku.

Tabela nr 15. Przestępstwa stwierdzone na terenie Milanówka w latach 2016-2018.

L.p.	Kategoria	Lata		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Ogółem (pełen katalog przestępstw)	173	1176	178
2.	Kryminalne	134	108	138
3.	Gospodarcze	15	40	16
4.	Znęcanie się	2	4	4
5.	Kradzieże	29	26	26
6.	Włamania	21	11	14
7.	Rozbójnicze	5	1	1
8.	Narkotyki	21	27	14
9.	Niszczenie rzeczy	8	7	15
10.	Bójka i pobicie	0	0	0
11.	Alimenty	1	3	36

Źródło: dane pochodzące z Komisariatu Policji w Milanówku

Zbieżność uzyskanych danych Komisariatu Policji i Zespołu Interdyscyplinarnego wykazują wyraźny spadek ilości podejmowanych interwencji w związku z przemocą w rodzinie. Na fakt ten bez wątpienia ma wpływ ścisła współpraca, spójna strategia działań instytucji lokalnych oraz wymiana informacji i doświadczeń specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, biorących udział m.in. w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego. Zauważalny jest również spadek liczby osób naruszających zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Mogło się do tego przyczynić zmniejszenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz wzrost świadomości społecznej w zakresie alkoholizmu. Wszystkie instytucje realizujące Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek na bieżąco prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną w temacie skutków i zagrożeń chorobą alkoholową.

12. Współpraca ze Strażą Miejską w Milanówku.

Tabela nr 16. Dane dotyczące przestępstw i wykroczeń spowodowanych pod wpływem alkoholu przez mieszkańców Milanówka.

L.p.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	Lata		
		2016r.	2017r.	2018r.
1.	Kierujący w stanie nietrzeźwym z terenu miasta Milanówka.	2	3	4
2.	Naruszenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Milanówka.	705	689	1403
3.	Zatrzymani do wytrzeźwienia z terenu miasta Milanówka (PDOZ)	11	17	15
4.	Nietrzeźwi doprowadzeni do miejsca zamieszkania.	68	59	30
5.	Ilość sprawców zakłócania spokoju, porządku publicznego będących w stanie po spożyciu alkoholu.	19	33	49

Źródło: dane pochodzące ze Straży Miejskiej w Milanówku.

Dane Straży Miejskiej w Milanówku, tak jak dane Policji pokazują spadek liczby osób naruszających zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Zaś pozostałe dane przedstawiają wzrost zatrzymanych osób będących pod wpływem alkoholu, co pokazuje jak nadal ważne jest prowadzenie edukacji oraz działalności profilaktycznej oraz realizowanie wspólnej strategii działania służb mającej na celu uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, co w konsekwencji ma doprowadzić do zahamowania wzrostu liczby osób będących po spożyciu alkoholu zakłócających spokój.

IV. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w mieście Milanówek w roku 2020.

Celem głównym Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Do szczegółowych celów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok należy:

- ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu,
- ograniczenie dostępności i zmiana struktury spożywanego alkoholu,
- ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych oraz rozwojowych dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież poprzez realizację działań profilaktycznych,
- doskonalenie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, promowania postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej,
- zwiększenie skuteczności istniejącego systemu pomocy dla osób uzależnionych, nadużywających alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie poprzez udzielanie kompleksowej pomocy specjalistycznej.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w mieście Milanówek w roku 2020.

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i artykule 15 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. Diagnoza lokalnych problemów związanych z alkoholem, narkomanią oraz przemocą oraz działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.

VII. Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Miasta Milanówka w szczególności następujące grupy osób:

- osoby uzależnione, współuzależnione, doznające przemocy;
- rodziny osób uzależnionych, współuzależnionych doświadczających przemocy;
- osoby i rodziny ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- dzieci i młodzież;
- rodzice, opiekunowie i wychowawcy;
- pracownicy podmiotów działających na terenie Miasta Milanówka, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,

ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

Zadanie I: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla ich rodzin.

Cel: Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu oraz osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych w sposób szkodliwy i ryzykowny odpowiedniej oferty terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Sposób realizacji :

1. Organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin.
2. Umożliwienie dostępu do skorzystania z indywidualnych konsultacji świadczonych przez takich specjalistów, jak :prawnik, psychoterapeuta do spraw uzależnień, psycholog dla osób dorosłych, psycholog dla dzieci, młodzieży i rodziców, certyfikowany specjalista pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
3. Organizowanie grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz doświadczających przemocy.
4. Współpraca z biegłymi sądowymi (psycholog i psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego.
5. Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
6. Wspieranie prac biegłych sądowych oraz finansowanie badań i wydawanie opinii psychologiczno-psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
7. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.
8. Współpracę z placówkami leczenia odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu, osób używających alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy oraz ich rodzin.
9. Zapewnienie dostępu do informacji o placówkach świadczących pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną.

Zadanie II: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Cel: Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, będących skutkiem nadużywania alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Sposoby realizacji:

1. Organizowanie i finansowanie świadczeń specjalistycznej pomocy psychospołecznej i prawnej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia do alkoholu i narkotyków, współuzależnienia, DDA oraz problem przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy.
2. W ramach działalności Punktów prowadzone będą: indywidualne konsultacje z terapeutą ds. uzależnień, grupy wsparcia, porady prawne, indywidualne konsultacje ze specjalistą ds. pomocy osobom dorosłym doświadczającym przemocy, indywidualne konsultacje psychologiczne dla dzieci, młodzieży i rodziców.
3. Dofinansowanie bądź sfinansowanie zajęć i warsztatów prowadzonych w zakresie wzmocnienia funkcji wychowawczych rodziców dzieci.
4. Organizowanie i/ lub dofinansowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc w rodzie, rodziny zagrożonych uzależnieniem.
5. Zakup bądź opracowanie i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, ulotek, informatorów dotyczących oferty pomocy dla osób i członków rodzin z problemem uzależnienia czy doznających przemocy.
6. Zakup i prenumerata tematycznych książek, publikacji, czasopism.
7. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie oraz pracy z rodzinami.

Zadanie III: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Cel:

- Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat szkód wynikających z picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych.
- Zwiększenie kompetencji rodziców oraz osób pracujących z dziećmi, aby mogli oni w efektywny sposób przekazywać wiedzę na temat uzależnień, wskazać alternatywne wzorce spędzania wolnego czasu, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywaniem problemów.

Sposoby realizacji:

- Inicjowanie i wspieranie finansowe prowadzonych na terenie szkół programów profilaktycznych (rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom oraz z zakresu edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

- Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez organizowanie warsztatów, wywiadówek profilaktycznych oraz spotkań, mających na celu wzmacnianie wychowawczej funkcji rodziny.
- Organizowanie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
- Organizowanie i finansowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień, ubóstwa, przemocy czy niewydolności wychowawczej.
- Prowadzenie działań profilaktycznych oraz wspierających Środowiskowy Klub Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin „Milanowski Promyk”.
- Organizowanie i pokrywanie kosztów działań promujących wśród dzieci i młodzieży mody na życie wolne od uzależnień.

Realizowane działania uwzględniały będą profilaktykę:

- uniwersalną - ukierunkowaną na całe populacje bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów,
- selektywną - ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami,
- wskazującą - ukierunkowaną na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka, które ujawniają pierwsze symptomy upijania się lub eksperymentowania z narkotykami.

Zadanie IV: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Cel: Wspieranie i dofinansowanie projektów z zakresu profilaktyki i uzależnień realizowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe wyłonione w wyniku konkursów ofert rozstrzygniętych zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Szczególna uwaga będzie kierowana na wsparcie działalności stowarzyszeń abstynenckich, które podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych na poziomie lokalnym, w tym wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin. Działania stowarzyszeń abstynenckich mają wpływ na zwiększenie liczby osób utrzymujących abstynencję, wspierają trzeźwienie, zapobiegają wykluczeniu społecznemu i zapewniają integrację społeczną osoby z problemem alkoholowym, są istotnym elementem w procesie zdrowienia.

Sposoby realizacji:

- Udzielanie wsparcia merytorycznego, rzeczowego oraz finansowego dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz utrzymania więzi wśród społeczności abstynenckiej.
- Integracja środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i ich rodzin, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwości.
- Dofinansowanie działań integracyjnych dla środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i ich rodzin, organizowanie działań rehabilitacyjnych do dalszego zdrowienia, propagowanie postaw trzeźwości.

- Zlecenie w trybie konkursu lub pozakonkursowym organizacjom pozarządowym organizacji wypoczynku dla dzieci z terenu miasta Milanówka, w szczególności z rodzin gdzie występuje problem uzależnienia i przemocy.
- Współpraca z Komisariatem Policji i Strażą Miejską w Milanówku mając na celu zapobieganie naruszeniu porządku publicznego powodowanego przez osoby pod wpływem substancji psychoaktywnych.

Zadanie V: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i artykule 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel: Ograniczenie i zmiana struktury spożywania napojów alkoholowych.

Sposoby realizacji:

- Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- Kształtowanie właściwych postaw reagowania w sytuacji sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, nieletnim bądź pod zastaw lub na kredyt poprzez m. in. organizację szkoleń dla sprzedawców i przedsiębiorców sprzedających napoje alkoholowe na terenie miasta.

Zadanie VI: Diagnoza lokalnych problemów związanych z alkoholem, narkomanią oraz przemocą oraz działania na rzecz ograniczenia dostępności oraz zmiany struktury spożycia alkoholu na terenie miasta.

Cel: Uzyskanie skali zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków oraz przemocą oraz monitorowanie struktury punktów sprzedaży alkoholu na terenie Miasta Milanówka

Sposoby realizacji:

Finansowanie badań, sondaży opinii publicznej, ekspertyz diagnozujących lokalną sytuację w zakresie spożywania napojów alkoholowych, używania narkotyków, zjawiska przemocy oraz problemów jakie się z tym wiążą.

Niniejsza diagnoza społeczna środowiska na podstawie dokumentów, sprawozdań, statystyk pokazuje, że Milanówek tak jak każde inne miasto nie jest wolne od zagrożeń związanych z uzależnieniami. Interdyscyplinarna współpraca między instytucjami działającymi na polu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwiększa świadomość mieszkańców w zakresie zagrożeń uzależnień oraz możliwych form pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym, dotkniętym przemocą domową

Wnioski. Przedstawiony powyżej założenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Milanówek oraz Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został przygotowany na podstawie dokumentów, sprawozdań, statystyk dotyczących tego zagadnienia i pokazuje, że Miasto Milanówek, nie jest wolne od zagrożeń związanych z uzależnieniami. Aktywna interdyscyplinarna współpraca między instytucjami działającymi na polu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwiększa świadomość mieszkańców w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz wiedzę możliwych i dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz dotkniętym przemocą domową. Tylko interdyscyplinarna współpraca pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji daje szansę na stworzenie spójnych i wieloaspektowych programów profilaktycznych.

V. Realizatorzy Programu.

Stosując dyspozycję. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 4-5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, koordynację realizacji Programu powierza się Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Milanówku zwanemu dalej „Ośrodkiem”.

Przy realizacji Programu Ośrodek powinien współpracować z następującymi podmiotami:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariatem Policji w Milanówku,
- Strażą Miejską w Milanówku,
- Sądem Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim,
- Placówkami oświatowymi znajdującymi się na terenie Gminy Milanówek,
- Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Grodzisku Mazowieckim,
- Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Pruszkowie,
- Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia w Pruszkowie,
- Ośrodkiem Rehabilitacji Uzależnień i Podwójnej Diagnozy w Otwocku,
- Środowiskowym Klubem Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin,
- Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”,
- Grupą AA „MILA”,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Organizacjami pozarządowymi,
- Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Krajowym Biurem ds. Zapobiegania Narkomanii.

VI. Oczekiwane rezultaty.

- zwiększenie wiedzy na temat problemów oraz kosztów społecznych i ekonomicznych związanych z piciem alkoholu,
- poprawa funkcjonowania zdrowotnego i społecznego osób uzależnionych utrzymujących abstynencję,
- zwiększenie odsetka osób korzystających z profesjonalnej pomocy w zakresie leczenia uzależnienia i współuzależnienia,
- zwiększenie świadomości w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenie udziału w kształtowaniu świadomości i przekonań społecznych w temacie uzależnień, przemocy domowej,
- upowszechnienie i utrwalanie postaw abstynenckich,
- umocnienie współpracy lokalnych przedstawicieli instytucji publicznych i środowisk abstynenckich działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- popularyzacja wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień.

VII. Wskaźniki i narzędzia ewaluacji działań.

Wskaźniki niezbędne do przeprowadzenia ewaluacji programu:

- Liczba osób uzależnionych i pijących szkodliwie oraz eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, członków rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy korzystających ze wsparcia w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy.

- Liczba uczestników konsultacji indywidualnych i grup wsparcia odbywających się w ramach działania Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy.
- Liczba godzin oferowanego poradnictwa specjalistycznego.
- Liczba osób wobec których prowadzono postępowanie sądowe o zobowiązaniu się do podjęcia leczenia uzależnienia.
- Liczba osób uzależnionych i członków ich rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujących przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Liczba osób skierowanych na badanie do biegłego psychologa i psychiatry w celu wydania opinii o przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- Liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców objętych działaniami zarówno szkolnymi, jak i pozaszkolnymi związanymi z edukacją i profilaktyką z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy.
- Liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku zawierającego program socjoterapeutyczny i profilaktyczny.
- Liczba przeszkolonych osób w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy.
- Liczba interwencji Policji i Straży Miejskiej w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- Liczba zakupionych i rozdystrybuowanych materiałów związanych z tematyką profilaktyki i uzależnienia.

Narzędzia służące ewaluacji:

- dziennik konsultacji z Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego,
- opracowania statystyczne/sprawozdania z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Ośrodka Pomocy Społecznej, Komenda Policji w Milanówku, Straż Miejska, Mazowieckie Specjalistyczne Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Urzędu Miasta Milanówka,
- opracowania statystyczne/sprawozdania pochodzące z instytucji centralnych, takich jak: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – m.in. dane z ankiety PARPA G-1, Krajowe Biuro Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

VIII. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek.

Źródło finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2018 (zgodnie z art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

alkoholizmowi) oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych budżetu państwa.

IX. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady jej finansowania.

Podmiotem, mającym istotne znaczenie dla realizacji Programu jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisję powołuje, odwołuje oraz zmienia jej skład osobowy Burmistrz Miasta Milanówka (zgodnie z art. 4¹ ust 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Szczegółowy tryb pracy Komisji, jej strukturę wewnętrzną oraz formy pracy określa Regulamin Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowany przez członków Komisji.

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- Inicjowanie zadań własnych gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz nadzór nad merytorycznymi zadaniami.
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.
- Wydawanie opinii w formie postanowień dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Miasta.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma swoją siedzibę w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin w Milanówku przy ul. Kościuszki 58. Komisja pełni dyżury po 4 godziny zegarowe w każdym miesiącu. Każda osoba powołana w skład Komisji jest zobowiązana uczestniczyć w dyżurach i posiedzeniach Komisji.

Zgodnie z art. 4¹ ust.5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie określone przez Radę Miasta.

Rada Miasta Milanówka ustala wynagrodzenie za pracę w Komisji w wysokości miesięcznej brutto dla:

- przewodniczącego Komisji w kwocie 750 zł,
- członka Komisji w kwocie 600 zł.

Wynagrodzenie wypłacane będzie za każdy miesiąc z dołu na podstawie wniosku składanego Burmistrzowi Miasta przez Przewodniczącego Komisji .

Obsługę administracyjną Komisji zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej.

Członkom Komisji przysługuje również dofinansowanie kosztów udziału w szkoleniach, seminariach i konferencjach.

X. Harmonogram działań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek na 2020 rok.

Tabela nr 17. Harmonogram.

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji - działania	Realizator	Instytucje wspomagające realizację	Termin realizacji
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin.	prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin,	Ośrodek Pomocy Społecznej	Mazowieckie Specjalistyczne Centrum Zdrowia im. prof. Jana Mazurkiewicza	na bieżąco
		umożliwienie dostępu do skorzystania z konsultacji świadczonych przez specjalistów,	Ośrodek Pomocy Społecznej		na bieżąco
		organizowanie grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz doświadczających przemocy	Ośrodek Pomocy Społecznej	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”	na bieżąco
		współpraca z biegłymi sądowymi w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	Ośrodek Pomocy Społecznej	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	na bieżąco
		motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii	Ośrodek Pomocy Społecznej	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”	na bieżąco
		zapewnienie dostępu do informacji o placówkach świadczących pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną.	Ośrodek Pomocy Społecznej		na bieżąco

2.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową</p>	<p>organizowanie i finansowanie świadczeń specjalistycznej pomocy psychospołecznej i prawnej dla członków rodzin, w których występuje problem uzależnienia do alkoholu i narkotyków, współuzależnienia, DDA oraz problem przemocy w rodzinie</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>		<p>na bieżąco</p>
		<p>dofinansowanie zajęć i warsztatów prowadzonych w zakresie wzmocnienia funkcji wychowawczych rodziców dzieci</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Gminne placówki oświatowe</p>	<p>na bieżąco</p>
		<p>organizowanie i finansowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Gminne placówki oświatowe</p>	<p>na bieżąco</p>
		<p>zakup bądź opracowanie i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, ulotek, informatorów dotyczących oferty pomocy dla osób i członków rodzin z problemem uzależnienia czy doznających przemocy.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>		<p>na bieżąco</p>
		<p>zakup i prenumerata tematycznych książek, publikacji, czasopism.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>		<p>na bieżąco</p>
		<p>organizowanie i finansowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>		<p>na bieżąco</p>

		oraz pracy z rodzinami.			
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	inicjowanie i wspieranie finansowe prowadzonych na terenie szkół programów profilaktycznych, warsztatów,	Ośrodek Pomocy Społecznej	gminne placówki oświatowe	w trakcie trwania roku szkolnego
		podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez organizowanie warsztatów, wywiadówek profilaktycznych oraz spotkań, mających na celu wzmacnianie wychowawczej funkcji rodziny,	Ośrodek Pomocy Społecznej	gminne placówki oświatowe	w trakcie trwania roku szkolnego
		organizowanie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,	Ośrodek Pomocy Społecznej	Gminne placówki oświatowe	na bieżąco
		organizowanie i finansowanie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym i profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień, ubóstwa, przemocy czy niewydolności wychowawczej,	Ośrodek Pomocy Społecznej		w ciągu przerwy wakacyjnej
		prowadzenie działań profilaktycznych oraz wspierających Środowiskowy Klub Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin Milanowski Promyk",	Ośrodek Pomocy Społecznej	Środowiskowy Klub Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin „Milanowski Promyk”	na bieżąco

		- organizowanie i pokrywanie kosztów działań promujących mody na życie wolne od uzależnień.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Gminne placówki oświatowe	na bieżąco
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	udzielanie wsparcia merytorycznego, rzeczowego oraz finansowego dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz utrzymania więzi wśród społeczności abstynenckiej,	Ośrodek Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe	na bieżąco
		integracja środowisk abstynenckich, osób uzależnionych i ich rodzin, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwości,	Ośrodek Pomocy Społecznej	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”	na bieżąco
		dofinansowanie działań integracyjnych dla środowisk abstynenckich, organizowanie działań rehabilitacyjnych do dalszego zdrowienia,	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe		na bieżąco
		zlecenie w trybie konkursu lub pozakonkursowym organizacjom pozarządowym organizacji wypoczynku dla dzieci z terenu miasta Milanówka, w szczególności z rodzin gdzie występuje problem uzależnienia i przemocy,	Ośrodek Pomocy Społecznej		w ciągu przerwy wakacyjnej

		- współpraca z Komisariatem Policji i Strażą Miejską w Milanówku mając na celu zapobieganie naruszeniu porządku publicznego powodowanego przez osoby pod wpływem substancji psychoaktywnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Policja, Straż Miejska	na bieżąco
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13 ¹ i artykule 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	- prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,	Miejska Komisja Problemów Alkoholowych	Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Straż Miejska, Urząd Miasta Milanówka	na bieżąco

Wszystkie działania wymienione w harmonogramie będą miały charakter ciągły.

XI. Wnioski końcowe

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże założeniem Programu, jest w jak największym stopniu ograniczenie skutków wynikających z uzależnień.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii przygotuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku i przedstawi Burmistrzowi do końca kwartału 2021 roku.